

แนวทางการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้แบบบูรณาการ
ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผ่าน
"กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม"

แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผ่าน
“กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม”

371.39 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
ส 691 น แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย
ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามบริบทไทย : แนวทางการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการที่เน้นเด็ก
เป็นศูนย์กลางผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม”
52 หน้า

ISBN (ชุด) : 978-616-270-385-0

1. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
2. 6 กิจกรรมหลักสำหรับเด็กปฐมวัย
3. กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม

**แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานพัฒนา
เด็กปฐมวัยตามบริบทไทย : แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม”**

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 35/2565

ISBN (ชุด) : 978-616-270-385-0

พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2565

จำนวนพิมพ์ 150 เล่ม

พิมพ์เผยแพร่โดย สำนักนโยบายการพัฒนาระดับปฐมวัย

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา

99/20 ถนนสุขุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ : 0 2668 7123 ต่อ 2447, 2439

โทรสาร : 0 2243 1129

Website : www.onec.go.th

พิมพ์ที่ บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด

19/25 หมู่ 8 ถนนเต็มรัก-หนองกางเขน

ตำบลบางคูรัด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110

โทรศัพท์ : 0 2150 9676-8

โทรสาร : 0 2150 9679

E-mail : 21centuryprint@gmail.com

Website : www.21century.co.th

คำนำ

ในปัจจุบันสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่มีการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นเด็กเป็น
ศูนย์กลางผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม” ซึ่งแท้จริงแล้วยังมี
แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
ทางเลือกอื่นที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยหลายแห่งได้ปรับ
ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็ก
ปฐมวัย มาเป็นระยะยาวนาน โดยมีความแตกต่างกันไปตาม
แนวคิด หลักการ ปรัชญา ทรรศนะ หรือความเชื่อของผู้บริหาร
ครู และผู้ปกครอง รวมถึงความต้องการในการส่งเสริม
สนับสนุนการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามความพร้อมของ
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่ง หากแต่สามารถสะท้อน
ผลสำเร็จทางด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัยตามแนวทางการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางเลือกลักษณะนั้น ๆ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะหน่วยงาน
ด้านนโยบายการศึกษาของประเทศ และเป็นฝ่ายเลขานุการ
ของคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระดับปฐมวัย
ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาระดับปฐมวัย พ.ศ. 2562
ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ดำเนินโครงการศึกษาวิจัย
เกี่ยวกับแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือนวัตกรรม
ทางการศึกษาในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่หลากหลาย
ตามบริบทของแต่ละพื้นที่และเพื่อเป็นการขยายผลจากการ
ศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทางคณะผู้วิจัยจึงได้จัดทำชุดหนังสือเล่มเล็ก

รวมทั้งหมด 6 เล่ม ประกอบด้วย เล่มที่ 1 แนวทางการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้แบบไฮสโคป (High/Scope Approach)
เล่มที่ 2 แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบวอลดอร์ฟ
(Waldorf Approach) เล่มที่ 3 แนวทางการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้แบบมอนเตสซอรี (Montessori Approach) เล่มที่ 4
แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ (Project
Approach) เล่มที่ 5 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ
ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม” และ
เล่มที่ 6 แนวทางการจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมทักษะสมอง EF
(Executive Functions)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ขอขอบคุณ
คณะผู้วิจัย จากมหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ได้ดำเนินการศึกษาวิจัย
จนประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และ
ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้ร่วมให้
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้รายงานการศึกษาวิจัย
และชุดหนังสือเล่มเล็กมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า
พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ
ส่งเสริมพัฒนาการเด็กสามารถนำแนวทางการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยดังกล่าวไปปรับประยุกต์ใช้
ให้สอดคล้องกับแต่ละบริบทของพื้นที่ต่อไปได้อย่างแท้จริง

(ดร.อรรณพ ลังขวาลี)

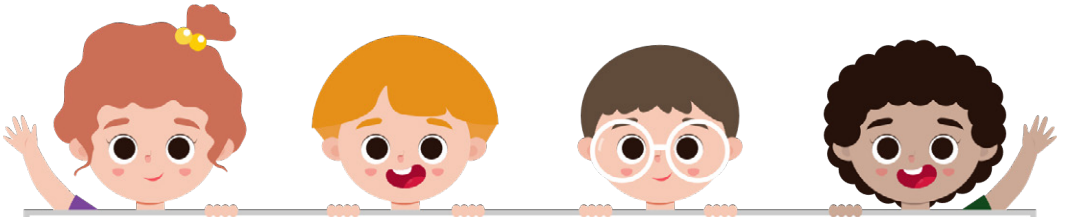
เลขาธิการสภาการศึกษา

สารบัญ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม”.....	1
หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	2
การจัดกิจกรรมประจำวัน.....	3
หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน.....	7
กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม.....	10
♥ กิจกรรมเสริมประสบการณ์.....	11
♥ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ.....	15
♥ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์.....	21
♥ กิจกรรมการเล่นตามมุม.....	27
♥ กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง.....	33
♥ เกมการศึกษา.....	36
บรรณานุกรม.....	42

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการผ่าน “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม”

๑๑ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดการเรียนรู้ และได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อม ๆ กัน

การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ต้องครอบคลุม ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 การจัดกิจกรรมให้เด็ก ในแต่ละวัน **ไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดเป็นกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก** ครูต้องทำความเข้าใจในหลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรม ประจำวัน

หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเล่น และการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง
- เน้นเด็กเป็นสำคัญ ตอบสนองความต้องการความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- จัดประสบการณ์ให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก
- จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็ก
- ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

การจัดกิจกรรมประจำวัน

ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย เป็นการบูรณาการกิจกรรม การเรียนรู้ พัฒนาการ และทักษะ ในกิจกรรมประจำวันที่ได้ปฏิบัติ ซึ่งการจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กปฐมวัย สามารถจัดได้หลายรูปแบบขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงาน สิ่งสำคัญที่ครู ต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรม คือ จัดให้หลากหลายรูปแบบ และ ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

1) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง ของกล้ามเนื้อแขนและขา ความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ และการประสานสัมพันธ์

ตัวอย่างเช่น เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นปีนป่ายอย่างอิสระ และเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

2) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาคความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาอย่างคล่องแคล่ว

ตัวอย่างเช่น เล่นเครื่องเล่นสัมผัส ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การปั้น การร้อย และการหยิบจับสิ่งของ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น ช้อน ส้อม สีเทียน กรรไกร พู่กัน เป็นต้น

3) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกมีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาท และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ

ตัวอย่างเช่น การเล่นที่เปิดโอกาสให้เด็กมีโอกาสตัดสินใจ เลือกรับทำกิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และให้เด็กทำกิจกรรมที่มีการสอดแทรก คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

4) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็ก มีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สามารถช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตร ประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รักษาความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น รวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า

ตัวอย่างเช่น การให้เด็กปฏิบัติ

กิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง เช่น รับประทานอาหาร ชั้บถ่าย ทำความ สะอาดร่างกาย นอนพักผ่อน เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงของห้องเรียน และ เก็บของเข้าที่เมื่อเล่น หรือทำงานเสร็จ เป็นต้น

5) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถ ในการคิดแก้ปัญหา การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผล ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

ตัวอย่างเช่น กิจกรรมให้เด็กได้สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ สืบเสาะหาความรู้ สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากร มาพูดคุยกับเด็ก ศึกษาเอกสารที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบ และ สร้างชิ้นงาน ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

6) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ การส่งเสริมทักษะด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยมีครูเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา

ตัวอย่างเช่น กิจกรรมอ่านนิทาน เล่นบทบาทสมมติ เล่นละครสร้างสรรค์ การเขียนชื่อตนเอง การเขียนบันทึกสิ่งต่างๆ ที่พบเห็น

7) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว

ตัวอย่างเช่น กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การเคลื่อนไหว และจังหวะตามจินตนาการ การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก

หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

♥ การจัดกิจกรรมประจำวันจะต้องคำนึงถึงอายุ และความสนใจของเด็กในแต่ละช่วงวัย ดังนี้

1. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

★ เด็กอายุ 3 - 4 ปี มีความสนใจประมาณ 8 - 12 นาที

★ เด็กอายุ 4 - 5 ปี มีความสนใจประมาณ 12 - 15 นาที

★ เด็กอายุ 5 - 6 ปี มีความสนใจประมาณ 15 - 20 นาที

2. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็ก และกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3. จัดเตรียมกิจกรรมที่เด็กมีอิสระในการเลือกเล่นอย่างเสรี เพื่อช่วยให้เด็กเรียนรู้การเลือก การตัดสินใจ การคิดแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ ควรจัดกิจกรรมอย่างน้อย 40 - 60 นาที เช่น กิจกรรมการเล่นตามมุม กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง และกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

4. การจัดกิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และครูเป็นผู้ริเริ่ม กิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกาย ควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

ตัวอย่างการจัดกิจกรรมประจำวันระดับชั้นอนุบาล ของโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

7.30-8.15 น.	รับเด็ก
เมื่อมาถึง-8.15 น.	เด็กล้างมือ เข้าห้องเรียน เก็บของเข้าที่ อ่านนิทาน ทำบันทึกการอ่าน เล่นตามมุมเล่น
8.15-8.30 น.	เข้าแถวเคารพธงชาติ
8.30-9.00 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
9.00-9.30 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
9.30-9.45 น.	พังนิทานและวางทุกงาน.....อ่านทุกคน
9.45-10.45 น.	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมการเล่นตามมุม
10.45-11.15 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
11.15 -12.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน แปรงฟัน เข้าห้องน้ำ ล้างมือ
12.00-14.00 น.	พังนิทาน นอนพักอ่อน
14.00-14.15 น.	ตื่น เก็บที่นอน ล้างหน้า เข้าห้องน้ำ ล้างมือ
14.15-14.30 น.	กิจกรรมเกมการศึกษา
14.30-14.45 น.	รับประทานอาหารว่าง
14.45-15.00 น.	ผู้ปกครองรับเด็กกลับบ้าน

๖๖ **กิจกรรมที่จัดในแต่ละวัน** ควรจัดให้ครบทั้ง 6 กิจกรรม และจัดอย่างคงที่ สม่ำเสมอ เพื่อให้เด็กเกิดความไว้วางใจ มั่นใจ สามารถคาดเดาได้ว่าเสร็จจากกิจกรรมนี้แล้วต้องไปทำกิจกรรมอะไรต่อ เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นคงทางจิตใจ และไว้วางใจกับสิ่งรอบตัว ๙๙

คงที่ทุกสัปดาห์

MON

ห้องเล่น

(กิจกรรมการเล่นตามมุม)

TUE

เล่นน้ำ เล่นทราย

(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)

WED

กายบริหารประกอบเพลง

(กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง)

THU

ฝึกมารยาทไทย

(เข้าแถวเคารพธงชาติ)

FRI

จ้ำว

(กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ)

กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม

“ ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยหลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี กำหนด
กิจกรรมไว้ 6 กิจกรรมหลัก ดังนี้ ”

- 1 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
- 2 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
- 3 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
- 4 กิจกรรมการเล่นตามมุม
- 5 กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง
- 6 เกมการศึกษา

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กพัฒนา ทักษะการเรียนรู้
ฝึกการทำงาน และอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อย และ
กลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต
สำรวจ คิดแก้ปัญหา ใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิด
ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสาระที่ควรเรียนรู้

จุดเน้นของกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ส่งเสริมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดใหม่ ๆ จากสิ่งที่เรียนรู้
หรือลงมือปฏิบัติ

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

ครูควรจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้มีความหลากหลาย
เหมาะสมกับวัยของเด็ก และออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้อง
กับหน่วยการเรียนรู้

 ตัวอย่างกิจกรรมเสริมประสบการณ์

1. การสนทนา หรือการอภิปราย
2. การเล่านิทาน และการอ่านนิทาน
3. การสาธิต
4. การทดลอง / ปฏิบัติการ
5. การประกอบอาหาร
6. การเพาะปลูก
7. การศึกษานอกสถานที่
8. การเล่นบทบาทสมมติ
9. การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง
10. การเล่นเกม
11. การแสดงละคร
12. การใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลอง

การเชิญวิทยากร

การศึกษานอกสถานที่

การจัดสถานการณ์จำลอง

ละครสร้างสรรค์

การอ่านนิทาน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. การจัดกิจกรรมควรเน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 และมีโอกาสค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุด
2. ครูควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็ก และให้โอกาสเด็กได้ฝึกคิด แสดงความคิดเห็น และฝึกการตั้งคำถาม
3. ครูสามารถเชิญวิทยากร เช่น พ่อแม่ ตำรวจ หมอ คนในชุมชน ฯลฯ มาให้ความรู้กับเด็ก ๆ เพื่อช่วยให้เด็ก สนใจและสนุกกับการเรียนรู้ยิ่งขึ้น
4. ครูควรใช้คำถามปลายเปิดที่ชวนให้เด็กคิด หลีกเลียง การใช้คำถามปลายปิดที่มีคำตอบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" หรือ มีคำตอบให้เด็กเลือก และครูควรให้เวลาเด็กคิดคำตอบ
5. ระยะเวลาที่จัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตาม ความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก และความเหมาะสม ของกิจกรรมนั้น ๆ เช่น การศึกษานอกสถานที่ การประกอบ อาหาร และการทดลองอาจใช้เวลานานกว่าที่กำหนดไว้

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เสียงปรบมือหรือจังหวะจากเครื่องเล่นดนตรีมาประกอบการเคลื่อนไหว ทั้งนี้เครื่องดนตรีที่นำมาใช้ควรเป็น เครื่องดนตรีที่ให้จังหวะที่ชัดเจน เช่น ระฆังสามเหลี่ยม กลอง กรับ เป็นต้น

รูปแบบการเคลื่อนไหว

1. **กิจกรรมการเคลื่อนไหวพื้นฐาน** เป็นกิจกรรมที่ต้องฝึกทุกครั้งก่อนที่จะเริ่มฝึกการเคลื่อนไหวอื่น ๆ ต่อไป ลักษณะการจัดกิจกรรมมีจุดเน้นในเรื่องจังหวะ และการเคลื่อนไหวหรือแสดงท่าทางอย่างอิสระ และให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับสัญญาณจังหวะ เป็นต้น

การเคลื่อนไหวตามธรรมชาติของเด็ก มี 2 ประเภท คือ **การเคลื่อนไหวอยู่กับที่** เช่น ตบมือ พงกศิระชะ ขยับตา ชันเข้า เคาะเท้า เคลื่อนไหวมือ แขน นิ้วมือ นิ้วเท้า และปลายเท้า **การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่** เช่น คลาน คืบ เดินวิ่ง กระโดด ควบม้า ก้าวกระโดด เขย่ง ก้าวชิด

2. กิจกรรมการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กับเนื้อหา เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยเน้นการทบทวนเรื่องที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรมอื่น และนำมาสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหว เช่น การเคลื่อนไหวเลียนแบบ การเคลื่อนไหวตามบทเพลง การทำท่าทางประกอบเพลงหรือคำคล้องจองการเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย การเคลื่อนไหวตามคำสั่ง การเคลื่อนไหว หรือการแสดงท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม

 จุดเน้นของกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

เด็กได้รับความรู้สึกสนุกสนานผ่านเสียงเพลง จังหวะ และดนตรี โดยไม่มีการบังคับให้เด็กเคลื่อนไหวให้ตรงจังหวะ หรือถูกต้องตามที่ครูกำหนด

 บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

ครูต้องมีความสุขและสนุกไปกับเสียงเพลง และดนตรี การจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะให้กับเด็ก ๆ ควรออกแบบกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และเหมาะสมกับวัยของเด็ก

 ตัวอย่างกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

1. การเคลื่อนไหวอยู่กับที่
2. การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่
3. การเคลื่อนไหวเลียนแบบ
4. การเคลื่อนไหวตามบทเพลง
5. การทำท่าทางกายบริหารประกอบเพลงหรือคำคล้องจอง
6. การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำบรรยายหรือเรื่องราว
7. การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางตามคำสั่ง
8. การเคลื่อนไหวหรือการแสดงท่าทางเป็นผู้นำ ผู้ตาม

การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

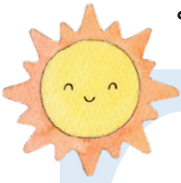
การเคลื่อนไหวตามคำสั่ง

การเคลื่อนไหวตามบทเพลง

การเคลื่อนไหวตามคำบรรยาย

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ครูควรเริ่มกิจกรรมจากการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ และมีวิธีการที่ไม่ยุ่งยากมากนัก ให้เด็กได้เคลื่อนไหวไปตามธรรมชาติ
2. ครูควรให้เด็กได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างอิสระ และเป็นไปตามความคิดของเด็กเอง *ครูไม่ควรชี้แนะ*
3. ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กคิดหาวิธีเคลื่อนไหวแบบเคลื่อนไหวที่และไม่เคลื่อนไหวที่ เป็นรายบุคคล เป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม
4. ครูควรใช้วัสดุที่อยู่ใกล้ตัวเด็กมาประกอบการเคลื่อนไหว และการให้จังหวะ เช่น ของเล่น กระดาษหนังสือพิมพ์ เศษผ้า เชือก ท่อนไม้
5. ครูควรกำหนดจังหวะสัญญาณในการเคลื่อนไหว เช่น การเปลี่ยนท่า หรือการหยุด ให้เด็กทราบก่อนเริ่มทำกิจกรรมทุกครั้ง
6. ครูควรสร้างบรรยากาศให้เด็กรู้สึกอบอุ่น เพลิดเพลิน สนุกสนาน และมีอิสระในขณะที่ทำกิจกรรม
7. ครูควรจัดให้มีรูปแบบของการเคลื่อนไหวที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้กิจกรรมมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
8. กรณีเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ครูไม่ควรใช้วิธีบังคับ ควรให้เวลา และโน้มน้าวให้เด็กสนใจเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

9. ควรจัดให้มีเกมการเล่นที่ไม่เน้นการแข่งขันเพื่อกระตุ้นความสนใจของเด็กมากขึ้น
10. การจัดกิจกรรมควรจัดตามกำหนดตารางกิจกรรมประจำวัน และควรจัดให้เป็นที่ น่าสนใจ และเกิดความสนุกสนาน
11. ควรมีการจัดกิจกรรมผ่านการเล่นเป็นเรื่องราว โดยการเล่าให้เด็กฟัง และเคลื่อนไหวไปตามเรื่องนั้น ๆ
12. หลังจากทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะเสร็จแล้ว ครูควรมีเวลาให้เด็กพัก โดยอาจเปิดเพลงจังหวะช้า ๆ เบา ๆ ที่สร้างความรู้สึกผ่อนคลาย

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

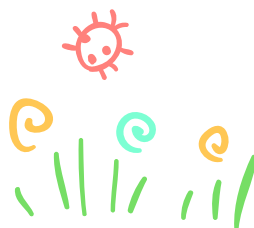
เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ ในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้ศิลปะ เช่น การวาดภาพ การปั้น การฉีก-ปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ การเล่นสี หรือใช้วิธีการอื่น ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ

หัวใจสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ คือ เด็กได้ใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างอิสระ ผ่านการช่วยเหลือของครูที่ทำให้เด็กประสบความสำเร็จ ในการสร้างสรรค์ผลงาน และเกิดความภาคภูมิใจในตนเองว่า สามารถสร้างผลงานได้จนสำเร็จ

จุดเน้นของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

เด็กสามารถใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ของตนเองอย่างเต็มที่ในการสร้างชิ้นงาน หรือการสร้างผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ โดยไม่มีการตัดสินความสวยงามของผลงาน เพื่อให้เด็กเกิดความภูมิใจในผลงานตนเอง

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

1. ครูออกแบบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่เด็กสามารถทำเองได้ทุกขั้นตอน และไม่ควรรีบเข้าไปช่วยเด็กเมื่อเกิดปัญหาขึ้น ควรปล่อยให้เด็กได้แก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน

2. ครูออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำเป็นรายบุคคล ทำเป็นกลุ่มย่อย หรือทำเป็นกลุ่มใหญ่

3. ครูจัดเตรียมกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้สำหรับเด็กอย่างเหมาะสมกับวัย และเพียงพอต่อจำนวนเด็ก เด็กมีโอกาสนในการใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง จากอุปกรณ์ที่ครูจัดเตรียมไว้ให้

4. ครูจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้เด็กเลือกทำอย่างหลากหลายในแต่ละวัน ครูควรจัดกิจกรรมไว้ประมาณ 3-4 กิจกรรมต่อวัน เพื่อให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1-2 กิจกรรม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยากและความซับซ้อนของกิจกรรม

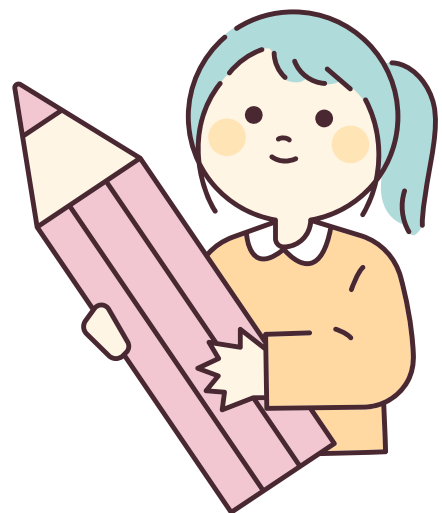
5. ครูไม่ควรนำผลงานของเด็กมาเปรียบเทียบกัน และไม่ควรถัดสินผลงานของเด็ก ไม่ว่าจะเป็นการให้คะแนน หรือการให้ดาว เพราะเด็กแต่ละคนมีโอกาที่จะประสบความสำเร็จในวิธีที่เขาคิด และเกิดความภาคภูมิใจต่อผลงานของตนเอง

ตัวอย่างกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

1. การวาดภาพและระบายสี เช่น การวาดภาพ ด้วยสีน้ำ สีเทียน สีไม้
2. การเล่นกับสีน้ำ เช่น การเป่าสี การหยดสี การพับสี การเทสี การละเลงสีด้วยนิ้วมือ
3. การพิมพ์ภาพ เช่น การพิมพ์ภาพด้วยพืช การพิมพ์ภาพด้วยวัสดุต่าง ๆ
4. การปั้น เช่น การปั้นดินเหนียว การปั้นแป้ง การปั้นดินน้ำมัน การปั้นแป้งขนมปัง
5. การพับ ฉีก ตัด ปะ เช่น การพับใบตอง การฉีกกระดาษเส้น การตัดภาพต่าง ๆ การปะติดวัสดุ
6. การประดิษฐ์ เช่น ประดิษฐ์เศษวัสดุ
7. การร้อย เช่น การร้อยลูกปัด การร้อยหลอดกาแฟ การร้อยหลอดด้าย
8. การสาน เช่น การสานกระดาษ การสานใบตอง การสานใบมะพร้าว

การประดิษฐ์เป็นกลุ่ม

การกลิ้งสี

การติด ปะ

การจัดดอกไม้

การร้อยดอกไม้

การประดิษฐ์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ครูควรสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมให้มีความสุขและสนุกสนาน แต่ยังคงความมีระเบียบวินัย
2. การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ครูควรพยายามหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ก่อนเป็นอันดับแรก
3. ก่อนให้เด็กเริ่มทำกิจกรรม ครูต้องอธิบายขั้นตอนการทำ และวิธีการใช้อุปกรณ์ที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้เด็กดูจนเข้าใจ
4. ครูควรมีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มย่อย เพื่อฝึกการวางแผนและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
5. ครูควรแสดงความสนใจและชื่นชมผลงานของเด็กทุกคน โดยไม่นำผลงานของเด็กมาเปรียบเทียบกัน
6. หากครูพบว่าเด็กคนใดสนใจทำกิจกรรมเดียวทุกครั้ง ควรชักชวนให้เด็กเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ บ้าง
7. เมื่อเด็กทำงานเสร็จ ควรให้เล่าเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่ทำหรือภาพที่วาด โดยครูเป็นผู้จดบันทึก **เรื่องราวที่เด็กเล่า และวันที่ที่ทำผลงาน** เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าและระดับพัฒนาการของเด็ก โดยเขียนด้วยตัวบรรจง ให้เด็กเห็นลีลามือในการเขียนที่ถูกต้อง และมีโอกาสคุ้นเคยกับตัวหนังสือ

8. เก็บผลงานชิ้นที่แสดงความก้าวหน้าของเด็ก เป็นรายบุคคล เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินพัฒนาการ ของเด็ก และควรฝากผลงานเด็กกลับไปให้พ่อแม่ ผู้ปกครองดู เพื่อให้ทราบพัฒนาการของเด็ก อย่างน้อย เดือนละ 1-2 ครั้ง

กิจกรรมการเล่นตามมุม

เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่นที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา มุมบทบาทสมมติ เป็นต้น เด็กต้องมีโอกาสเลือกเล่นมุมต่าง ๆ ได้อย่างเสรี ตามความสนใจ และความต้องการของเด็กทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม นอกจากนี้ให้เด็กเล่นตามมุมแล้วครูอาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ครูจัดเสริมขึ้น เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร เป็นต้น

จุดเน้นของกิจกรรมการเล่นตามมุม

เด็กได้เลือกเล่นอย่างอิสระในมุมเล่นที่ครูวางแผน และจัดเตรียมไว้เป็นอย่างดี มุมที่จัดไว้ในห้องเรียนต้องมีพื้นที่เพียงพอให้เด็กเข้าไปเล่น และมีของเล่นที่เหมาะสมสำหรับวัยของเด็ก มีช่วงเวลาในการเล่นอย่างเพียงพอ โดยมุมพื้นฐานที่ควรมีในห้องเรียน คือ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมบ้าน มุมของเล่น และมุมวิทยาศาสตร์

การปรับเปลี่ยนมุมในห้องเรียน

การปรับเปลี่ยนมุมในห้องเรียนมี 2 ปัจจัย คือ

1. เปลี่ยนแปลงไปตามหน่วยการเรียนรู้ในช่วงเวลานั้น เช่น เด็กเรียนรู้หน่วยข่าว **มุมวิทยาศาสตร์** จะมีต้นข้าวและเมล็ดข้าวชนิดต่าง ๆ ไว้ให้เด็กสังเกต **มุมหนังสือ** จะเป็นหนังสือหรือนิทานเกี่ยวกับข้าว หรือครูจัดมุมนิทรรศการเกี่ยวกับข้าวไว้ในห้องเรียน

2. เปลี่ยนแปลงไปตามความสนใจของเด็ก ถ้าเด็กหมดความสนใจ มุมใดมุมหนึ่ง หรือของเล่นในมุมง่ายไปสำหรับเด็กแล้ว ครูควรปรับเปลี่ยนอุปกรณ์หรือของเล่นเพื่อให้ตรงตามความต้องการของเด็ก หรือท้าทายความสามารถของเด็กให้มากขึ้น เช่น บทบาทสมมติเปลี่ยนจากมุมบ้าน เป็นมุมคุณหมอ การเปลี่ยนขนาดของลูกบิดให้มีขนาดเล็กลงเมื่อเด็กทั้งห้องสามารถร้อยลูกบิดขนาดใหญ่ได้แล้ว เป็นต้น

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเล่นตามมุม

1. ออกแบบมุมเล่นให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ และความสนใจของเด็ก จัดหาอุปกรณ์การเล่นให้เหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนเด็กในห้อง

2. จัดระบบและอธิบายการเข้าไปเล่นในมุมให้เด็กเข้าใจ ก่อนเริ่มเล่น

3. ปล่อยให้เด็กเล่นอย่างอิสระ โดยครูไม่เข้าไปแทรกแซง ในขณะที่เด็กเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้แก้ปัญหาด้วยตนเอง ยกเว้นเด็กจะร้องขอความช่วยเหลือจากครู หรือสถานการณ์เป็นอันตรายต่อตัวเด็กและผู้อื่น

4. สังเกตความสนใจของเด็กในขณะที่เล่นตามมุมเพื่อให้การช่วยเหลือ หรือเก็บข้อมูลในการประเมินพัฒนาการเด็ก และมีการปรับเปลี่ยนมุมให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

ตัวอย่างมุมเล่นในห้องเรียนอนุบาล : โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

1. มุมหนังสือ

เป็นมุมที่เด็ก ๆ สามารถเลือกหนังสือไปอ่าน และนำกลับมาคืนได้ด้วยตนเอง โดยการสังเกตจากสัญลักษณ์และคำที่ติดไว้บนชั้นหนังสือกับชื่อเรื่องของหนังสือนิทาน มุมหนังสือควรมีหนังสือเพียงพอต่อจำนวนเด็ก

2. มุมบล็อก

เด็กสามารถเลือกไม้บล็อกไปสร้างเป็นสิ่งต่าง ๆ ตามจินตนาการ ในมุมบล็อกควรมีอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เด็กนำไปเล่นประกอบการสร้างบล็อก และควรมีบล็อกขนาดเล็กสำหรับให้เด็กเล่นต่อบนโต๊ะ

3. มุมบ้าน

เป็นมุมสำหรับเด็กเล่นบทบาทสมมติ โดยมีอุปกรณ์เครื่องครัว มีหนังสือเกี่ยวกับอาหารต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเล่นสมมติว่าทำอาหาร

4. มุมของเล่น

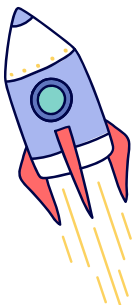
มุมของเล่นจะมีของเล่นที่เด็กเอาไปเล่นต่อ เล่นจับคู่ เล่นร้อย และเล่นอย่างอื่นได้หลากหลาย เด็กสามารถเลือกของเล่นต่าง ๆ ไปเล่นได้

ด้วยตนเอง และนำกลับคืนได้เหมือนเดิม โดยการสังเกตสัญลักษณ์ที่ติดไว้

5. มุมวิทยาศาสตร์

มุมวิทยาศาสตร์จะมีอุปกรณ์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์วางไว้ เช่น กล้องส่องทางไกล แว่นขยาย ตาซัง แม่เหล็ก รวมทั้งมีของเล่นที่ครูประดิษฐ์ขึ้นด้วย ในมุมวิทยาศาสตร์ควรมีหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ให้เด็กเลือกอ่าน

ตัวอย่างรูปภาพขณะทำกิจกรรมในมุมเล่น

การอ่านในมุมหนังสือ

การเล่นในมุมบ้าน

การเล่นในมุมบล็อก

การปลูกต้นไม้

การประกอบอาหาร

การเตรียมประกอบอาหาร

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ขณะเด็กเล่น ครูต้องสังเกตความสนใจในการเล่นของเด็ก หากพบว่ามุ่มใดเด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะเล่น ควรเปลี่ยนหรือจัดสื่อในมุ่มเล่นใหม่
2. หากมุ่มใดมีจำนวนเด็กในมุ่มมากเกินไป ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กคิดแก้ปัญหา สร้างข้อตกลงร่วมกัน หรือชักชวนเด็กเลือกเล่นมุ่มใหม่
3. หากเด็กเลือกเล่นมุ่มเดียวเป็นระยะเวลาาน ครูควรชักชวนให้เด็กเลือกมุ่มอื่นด้วย เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ในด้านอื่น ๆ
4. การจัดสื่อหรือเครื่องเล่นในแต่ละมุ่ม ควรมีการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมอยู่เป็นระยะ โดยคำนึงถึงลำดับขั้นการเรียนรู้ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เก็บหนังสือนิทานบางเล่มที่เด็กหมดความสนใจ และแนะนำหนังสือนิทานเล่มใหม่มาวางแทน

กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กมีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจ ความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ครูจัดให้เด็กเล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นอุปกรณ์กีฬา การละเล่นพื้นบ้าน การเล่นสมมติในบ้านจำลอง การเล่นในมุมช่างไม้ เป็นต้น

จุดเน้นของกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

การเปิดโอกาสให้เด็กมีอิสระในการวิ่งเล่นและเคลื่อนไหวร่างกายอย่างเต็มที่ ได้แสดงออกอย่างอิสระ ได้ทำเสียงดังได้ตะโกน โดยไม่มีใครห้าม แต่การกระทำนั้นต้องไม่รบกวนผู้อื่น

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

1. ครูดูแลและระมัดระวังเรื่องความปลอดภัยของเด็กทุกคนในห้องอย่างทั่วถึง
2. สังเกตพฤติกรรมเด็กและให้การช่วยเหลือตามสมควร เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายที่ดีขึ้น เช่น เด็กทรงตัวได้ไม่ค่อยดี ในขณะที่ทำกิจกรรมครูอาจชวนเด็กมาเล่นเพื่อฝึกการทรงตัวเป็นพิเศษ

ตัวอย่างกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

1. เครื่องเล่นสนาม

มีอุปกรณ์เครื่องเล่นที่ให้เด็กได้ปีนป่าย หมุนโยก ทรงตัว มุด ลอด คลาน ซึ่งทำออกมาในรูปแบบต่าง ๆ

2. เล่นทราย โดยจัดกระบะทราย

ไว้ให้เด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์ประกอบ เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกหอย พิมพ์ขนม เป็นต้น

3. เล่นน้ำ อุปกรณ์ที่ใส่น้ำ

อาจเป็นถังที่สร้างขึ้นโดยเฉาะหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง มีความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี และควรมีผ้าพลาสติกให้เด็กใช้คลุมระหว่างเล่นเพื่อป้องกันเสื้อผ้าเปียก

4. เล่นท่อนไม้ การเล่นในมุม

ท่อนไม้จะช่วยในการพัฒนากล้ามเนื้อให้แข็งแรง ช่วยฝึกการใช้มือ และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา และความคิดสร้างสรรค์

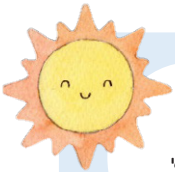

5. เกมการละเล่น

การละเล่นของไทย เช่น แมง
โพงพาง เดินกะลา รีรีข้าวสาร
มอญซ่อนผ้า เล่นว่าว ฯลฯ
เกมการละเล่นอาจเล่นเป็น
รายบุคคล กลุ่มเล็ก หรือ
กลุ่มใหญ่

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนามและอุปกรณ์ประกอบให้
อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและใช้งานได้ดีอยู่เสมอ
2. ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน
อย่างน้อยวันละ 30 นาที
3. ขณะเด็กเล่นกลางแจ้ง ครูต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด
เพื่อระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่น
4. ไม่ควรนำกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กระดับ
ประถมศึกษามาใช้สอนกับเด็กระดับปฐมวัยเพราะยังไม่
เหมาะสมกับวัย
5. หลังจากเลิกเล่นกิจกรรมกลางแจ้งแล้ว ควรให้เด็ก
ได้พักผ่อนหรือนั่งพัก ไม่ควรให้เด็กรับประทานอาหาร
กลางวันหรือดื่มนมทันที เพราะอาจทำให้เด็กอาเจียน
เกิดอาการจุกแน่นได้

เกมการศึกษา

เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎ กติกาต่างๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ เกมการศึกษาช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต เปรียบเทียบ คิดหาเหตุผล และเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ และช่วยให้เด็กมีความเข้าใจเชิงนามธรรมในรูปแบบของการ์ดเกมมากยิ่งขึ้น

จุดเน้นของกิจกรรมเกมการศึกษา

เด็กควรได้เล่นเกมการศึกษาทุกประเภท ความยากของเกมควรเหมาะสมกับวัย และความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคล กล่าวคือเกมการศึกษาต้องไม่ยากเกินไป และไม่ง่ายเกินไปสำหรับเด็ก

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา

1. ครูจัดหาหรือจัดทำเกมการศึกษาที่มีความหลากหลาย เพื่อให้เด็กได้เล่นอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา
2. จัดเกมการศึกษาที่มีระดับความยากและง่ายตามความสามารถของเด็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความสามารถไปเรื่อยๆ
3. สังเกต ให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำสำหรับเด็กในกรณีที่เด็กต้องการความช่วยเหลือเท่านั้น
4. ชมเชยเมื่อเด็กประสบความสำเร็จในการเล่นเกมการศึกษา
5. เปิดโอกาสให้เด็กแนะนำวิธีการเล่นเกมให้เพื่อน ๆ พัง หรือเป็นผู้นำการเล่นเกม

ตัวอย่างเกมการศึกษา

1. การจับคู่ เช่น

- เกมจับคู่ที่เหมือนกันหรือสิ่งเดียวกัน
- เกมจับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- เกมจับคู่ภาพสิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน
- เกมจับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- เกมจับคู่ภาพส่วนเต็มกับภาพแยกส่วน
- เกมจับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- เกมจับคู่ภาพที่ซ้อนกัน
- เกมจับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- เกมจับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- เกมจับคู่แบบอนุกรม

2. เกมต่อภาพให้สมบูรณ์ หรือเกมภาพตัดต่อ

3. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

4. เกมเรียงลำดับ เช่น

- เกมเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อเนื่องในกิจวัตรประจำวัน
- เกมเรียงลำดับวงจรชีวิตสัตว์
- เกมเรียงลำดับตามขนาด ความยาว ปริมาณ ปริมาตร จำนวน

5. เกมจัดหมวดหมู่ เช่น

- เกมจัดหมวดหมู่ตามสีรูปทรง ขนาด ปริมาณ
จำนวน ประเภท
- เกมจัดหมวดหมู่กับสัญลักษณ์
- เกมจัดหมวดหมู่ภาพซ้อน

6. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลอตโต้)

7. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

8. เกมพื้นฐานการบวก

9. เกมหาความสัมพันธ์ตามลำดับที่กำหนด

เกมจับคู่ภาพเหมือน

เกมวางภาพต่อปลาย
(โดมิโน)

เกมจับคู่ภาพกับ
ภาพโครงร่าง

เกมเรียงลำดับ

เกมจับคู่ภาพกับเงา

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

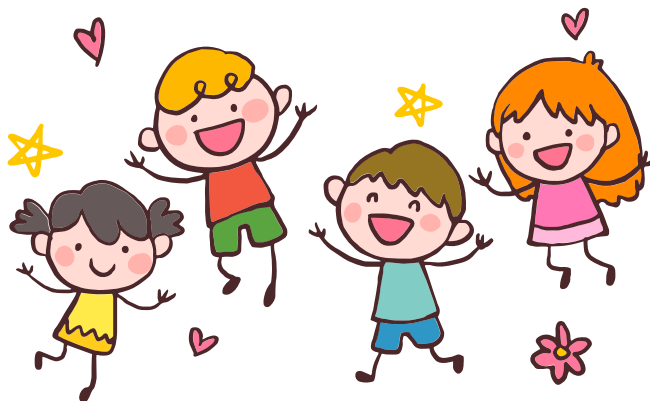
1. การจัดประสบการณ์เกมการศึกษาในระยะแรก ควรเริ่มจากการให้เด็กเล่นเกมโดยใช้ของจริง เช่น การจับคู่กระป๋องแป้งที่เหมือนกัน หรือการเรียงลำดับกระป๋องแป้งตามลำดับสูง - ต่ำ
2. การเล่นเกมในแต่ละวัน อาจจัดให้เล่นทั้งเกมชุดใหม่ และเกมชุดเก่า
3. ครูอาจให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเกมกับครู ที่ละกลุ่ม หรือเล่นทั้งห้องตามความเหมาะสมของเกม
4. ครูอาจให้เด็กที่เล่นเกมได้แล้ว มาช่วยสาธิต หรือแนะนำวิธีการเล่นเกมกับเพื่อน ๆ
5. การเล่นเกมการศึกษา นอกจากจัดขึ้นตาม ตารางกิจกรรมประจำวันแล้ว อาจให้เด็กเลือกเล่น อิสระในช่วงกิจกรรมการเล่นตามมุม ช่วงเช้าที่มาถึง โรงเรียน หรือระหว่างรอผู้ปกครองมารับกลับบ้าน

แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ

บูรณาการ ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางโดยใช้ “กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม” เป็นการจัดกิจกรรมที่ครอบคลุมการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ พัฒนากล้ามเนื้อเล็ก พัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม พัฒนาสังคมนิสัย พัฒนาการคิด พัฒนาทักษะทางภาษา และส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก เป็นการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการทักษะและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่เด็กริเริ่ม และครูริเริ่ม เพื่อให้เด็กกระตือรือร้น ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และเกิดแรงจูงใจในการเรียน และได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครบทุกด้าน เกิดการพัฒนาแบบองค์รวม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษา
ปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี*.
กรุงเทพฯ: สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พรรค์ อินทามระ และคณะ. (2564). *เอกสารประกอบการเรียน
วิชาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.

คณะผู้จัดทำเอกสาร

ที่ปรึกษา

ดร.อรรถพล สังขวาสี
ดร.สวัสดิ์ ภู่ทอง
นางพัชราพรรณ กฤษฎาจินดารุ่ง

เลขาธิการสภาการศึกษา
รองเลขาธิการสภาการศึกษา
ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย
การพัฒนาเด็กปฐมวัย

คณะผู้วิจัย

ดร.พรชูลี ลังกา
ผศ.นิศารัตน์ อิศระมโนรส
ผศ.พรรค อินทามระ
ดร.บุญยวีร์ จิโรภาสวรพงศ์
ดร.เอื้ออารี จันทร

หัวหน้าโครงการ
นักวิจัยร่วม
นักวิจัยร่วม
นักวิจัยร่วม
นักวิจัยร่วม

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

รศ.ดร.จีระพันธุ์ พูลพัฒน์

ดร.วรนาท รักสกุลไทย

ที่ปรึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษাপฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ผู้อำนวยการแผนกอนุบาล
โรงเรียนเกษมพิทยา

 ผู้รับผิดชอบโครงการ

- นางพัชราพรรณ กฤษญาจินดารุ่ง
- นางสาวจันทิมา ศุภรพงษ์
- นางสาวศนิชา ภาวโน
- นางสาวสุภาพร แข่งสมุทร
- นางสาวอโณทัย สุขเจริญโกศล
- นางสาวแววดาว อุทิศ
- นางสาวรุ่งทิพย์ มานะกิจ
- นายพงศธร ยุติธร
- นางสาวจิตาภา กรุงแสนเมือง
- นายธนยศ ชูปวา
- นางสาววิชชุตตา ตันพรม

- ผู้อำนวยการสำนักนโยบาย
- การพัฒนาเด็กปฐมวัย
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
- นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
- นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
- นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
- เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
- ผู้ช่วยนักวิชาการ
- ผู้ช่วยนักวิชาการ

 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- โทรศัพท์ 02 668 7110-24 ต่อ 2437
- โทรสาร 02 241 5152

 ภาพประกอบและข้อมูล

โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ

 ออกแบบกราฟฟิก

นางสาววันวิสา พุทธิ

 วาดภาพ

นางสาวพินลดาพร สนั่นก้อง

กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม

ISBN (ชุด) : 978-616-270-385-0

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
99/20 ถนนสุโขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
Tel : (+66) 0 2668 7123 Fax : (+66) 0 2243 0082
www.onec.go.th

ISBN (ชุด) : 978-616-270-385-0

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
99/20 ถนนสุโขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
Tel : (+66) 0 2668 7123 Fax : (+66) 0 2243 0082
www.onec.go.th